

**Міністерство аграрної політики України Таврійський державний
агротехнологічний університет**

Кафедра рослинництва

ЗЕМЛЕРОБСТВО

Лабораторна робота №1

**ТЕМА: СИСТЕМА ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ В ЗОНАЛЬНИХ
СІВОЗМІНАХ**

Факультет «Агротехнологій та екології»
Спеціальність 6.130.100 «Агрономія»

Мелітополь, 2013

Лабораторна робота №1

Тема: Системи основного обробітку ґрунту в зональних сівозмінах.

Мета: Вивчити системи основного обробітку ґрунту.

Система основного обробітку ґрунту під озимі культури залежно від попередника.

Основний обробіток чорного пару виконується восени попереднього перед сівбою озимих року і складається з тих самих операцій, що й зяблевий обробіток під ярі залежно від попередника. Якщо озимі розміщуються після зайнятих парів, основний обробіток залежить від парозаймаючої культури. Після збирання гороху і кукурудзи на силос основний обробіток ґрунту під озимі складається з дискування, культивації. При цьому після культур, що рано звільняють поле (парозаймаючі, горох, однорічні трави на сіно), проводять до сівби озимих напівпаровий обробіток, що складається з 2-3 культивацій у міру з'явлення сходів бур'янів.

Пласт багаторічних трав обробляють після збирання урожаю дисковими луцильниками на глибину 8—10 см, орють на 20—22 см і проводять напівпаровий догляд за ріллею. Його можна обробити і безполицевими знаряддями.

Основний обробіток сидерального пару проводять, поєднуючи дискування і наступну оранку або лише дискування важкими дисковими боронами.

Після непарових стерньових попередників основний обробіток ґрунту під озимі складається з дискування в поєднанні з оранкою або плоскорізним обробітком.

Рекомендовані системи основного обробітку ґрунту в сівозмінах у різних ґрунтово-кліматичних зонах України наведені в таблицях 1-3. Серед них можна виділити дві: диференційований різноглибинний обробіток, який застосовують на більшій частині ріллі, та безполицевий обробіток, поширений у Лісостепу і Степу. Щоб запобігти погіршенню фізичних властивостей орного шару, система його основного обробітку передбачає чергування в сівозміні глибоких розпушень під просапні культури (один раз у 3—5 років), середніх, мілких та поверхневих під інші культури.

Диференційований різноглибинний обробіток у Лісостепу, наприклад, у десятипільній польовій сівозміні протягом її ротації складається з шести обробітків плугом (з них три глибокі під цукрові буряки та кукурудзу і три середні), двох обробітків дисковими знаряддями і одного плоскорізом. В інших зонах ця система обробітку має інші поєднання операцій залежно від структури посівних площ. У системі безполицевого обробітку основний обробіток під усі культури сівозміни виконують плоскорізними та дисковими знаряддями.

В умовах прояву вітрової та водної ерозії обробіток ґрунту повинен мати ґрунтозахисний характер. Для цього здійснюють безполицевий та контурний зяблевий обробіток ґрунту. Залишки стерні на поверхні поля, оранка впоперек схилу значно зменшують втрати ґрунту від здування і змиву, сприяють кращому використанню опадів.